

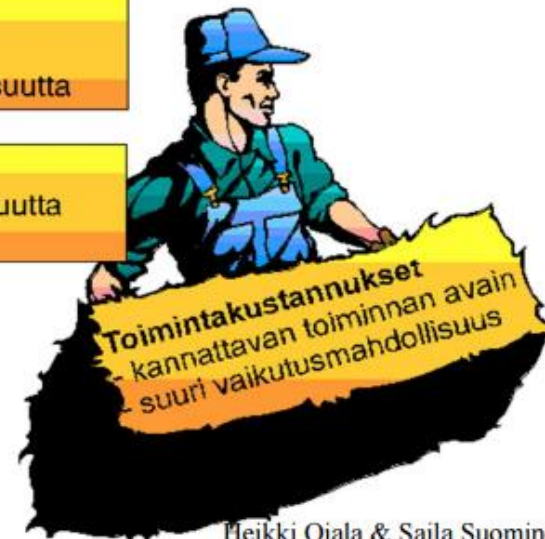
Maitotilan laskuoppi

3.1.2017

Kustannukset kuriin

Maidon hinta
- tulee alenemaan
- ei vaikutusmahdollisuutta

Tukipolitiikka
- ei vaikutusmahdollisuutta

Heikki Ojala & Saira Suominen

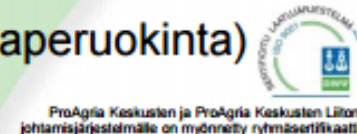
Taloustietopankin tuloksia 2015

Ominaisuus	Yhteensä	maidon tuotantokustannus snt/litra			
		paras neljännes	2. paras neljännes	3. paras neljännes	heikoin neljännes
Tuotanto		37	43	50	70
Meijermaito, l/v	524 848 134 007 - 1 124 013	687 208 299 363 - 1 290 765	669 884 245 187 - 1 225 148	440 519 187 348 - 896 683	292 603 84 376 - 578 298
Keskilehmäluku	59,2 17,3 - 133,7	74,0 31,7 - 138,2	74,0 28,1 - 135,7	50,6 21,5 - 112,1	36,4 11,9 - 71,6
Keskituotos, kg/lehmä	9 711 7 823 - 11 411	10 210 9 011 - 11 411	9 919 8 821 - 11 663	9 642 8 688 - 10 689	9 024 7 137 - 10 917
Viljelypinta-ala, ha	85 23 - 175	97 36 - 188	114 44 - 203	77 30 - 120	57 19 - 123
Talous					
Liikevaihto, €/v	349 404 98 166 - 797 751	436 308 214 671 - 797 751	447 579 182 183 - 1 007 212	293 792 123 503 - 500 044	214 788 71 109 - 610 393
Menot, €	241 787 66 662 - 584 844	282 053 135 306 - 561 567	313 040 100 000 - 655 881	207 222 79 760 - 387 159	162 041 50 660 - 489 820
Menot/liikevaihto, %	68 54 - 87	64 49 - 77	67 56 - 86	68 56 - 84	74 56 - 92
Yrittäjätulo, €/v	58 119 -6 301 - 143 750	104 343 44 620 - 202 421	71 617 20 167 - 143 750	40 328 3 596 - 78 474	14 088 -41 574 - 53 896
Maatalouden kannattavuuskerroin	0,60 -0,07 - 1,34	1,07 0,52 - 1,64	0,71 0,17 - 1,04	0,46 0,02 - 0,82	0,15 -0,53 - 0,53
Velat/liikevaihto, %	102 0 - 249	91 0 - 214	109 26 - 249	94 10 - 219	116 0 - 302
Maidon nettokustannus, snt/myyty l	50 34 - 78	37 26 - 46	43 36 - 52	50 42 - 60	70 54 - 97
Ostorehukust. snt/l**	9,0 5,3 - 13,0	8,4 5,3 - 11,4	7,3 3,5 - 10,7	9,5 6,6 - 13,0	10,2 4,1 - 14,3

Mistä löytää menestyksen avaimet?

Riittävätkö keskiarvotulokset?

- Ei riitä – valitettavasti, mikäli maitomarkkinoilla ei tule käännettä positiiviseen suuntaan ja kustannukset eivät laske
- Tuotannon on kehityttävä kustannustehokkaammaksi
 - Tuotantoa on tultava enemmän panosta kohden
 - Työnkäytön pitää olla tehokasta (l/h ja ha/h ylös)
- Avainasemassa kokonaisuuden hallinta – tuotantotalous
 - Rehuntuotannon tehokkuus – rehun määrä ja laatu
 - Ruokinnan optimointi rehujen ruokinnallisen laadun mukaan (rehunäytteet, ruokintasuunnitelmien päivitys)
 - Komponenttien käyttö ruokinnassa (aperuokinta)

Taloustohtori.
Maataloustuotteiden
yksikkökustannus -
palvelu(luke.fi/taloustohtori).
Aineisto: Luke
kannattavuuskirjanpitotulokset
2.1.2017

Rehukulut
33%
Työ 17%
Eläinten
kasvatus 12%

Kustannukset tuoteyksikköä kohti	Lypsykarja											
	Maito											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tuotantokustannus. euroa	126.309	134.796	144.792	163.543	178.032	190.969	223.385	234.833	246.679	268.653	298.286	313.385
Tuotantomäärä. kg tai ltr	184.154	189.148	206.169	230.800	256.422	283.455	301.808	326.025	345.209	365.013	386.805	408.334
Yksikkökustannus. euroa per kg	0,69	0,71	0,70	0,71	0,69	0,67	0,74	0,72	0,71	0,74	0,77	0,77
Siemenkustannus. snt per kg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lannoitekustannus. snt per kg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kalkituskustannus. snt per kg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kasvinsuojelukustannus. snt per kg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kasvinviljelytarvike. snt per kg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kuivaus. snt per kg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostorehut. snt per kg	6,9	6,9	7,1	7,0	7,1	7,2	8,5	7,6	7,2	8,6	9,4	10,2
Omat rehut. snt per kg	12,7	13,8	13,7	13,7	14,0	12,1	14,2	14,6	14,3	14,2	16,0	15,0
Kotieläinmenot. snt per kg	3,0	2,8	2,9	2,8	2,8	2,8	3,0	3,2	3,2	3,2	3,4	3,4
Eläintenosto. snt per kg	0,2	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Eläin kasvatus. snt per kg	7,7	8,2	8,0	9,2	8,0	7,6	9,0	8,4	7,9	9,2	9,4	9,3
Polttoaine. snt per kg	0,5	0,5	0,5	0,7	0,7	0,7	0,9	0,7	0,8	1,0	1,2	1,2
Sähkö. snt per kg	1,1	1,3	1,2	1,1	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,7	1,7	1,6
Lämmitys. snt per kg	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Rakennusten korjaus. snt per kg	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Koneiden korjaus. snt per kg	2,5	2,7	2,8	2,7	2,9	3,1	3,5	3,5	3,8	4,0	4,3	4,7
Muut menot. snt per kg	2,7	2,8	2,6	2,6	2,8	2,9	3,1	3,2	3,1	3,4	3,6	3,7
Vakuutus. snt per kg	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,9	2,0	2,0	2,1	2,2
Vuokrat. snt per kg	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Työkustannus. snt per kg	19,8	20,1	19,3	18,3	18,6	15,2	14,9	14,8	14,5	13,6	13,5	13,3
Koneiden poistot ja korot. snt per kg	3,7	3,9	3,9	4,4	4,5	4,8	5,4	5,0	4,9	4,8	4,6	4,6
Rakennusten poistot ja korot. snt per kg	3,6	3,8	3,7	3,9	4,3	5,1	5,4	5,1	5,4	5,2	5,2	5,2
Salaojien poistot ja korot. snt per												

oAgria Keskusten ja ProAgria Keskusten Liiton
isjärjestelmälle on myönnetty ryhmäsertifikaatti

Maitotuotto- rehukustannus, miksi seurata:

PRO Agria		Ruoki menestystä			
Voit muuttaa lukuja vaalean vihreisiin ruutuihin. Älä kirjoita muihin!					
Anna lähtötietoina:					
karjassa lehmä, kpl	60	Maitoa, l/le/pv	30,00		
maidon hinta, snt/litra	36	Rasva-%:	4,30	Valk.-%	3,40
rasva- ja valkuais-osa, cnt/0,1	0,25	0,7			
Maitotuotto-rehukustannus					
Pienikin muutos joko maitotuotoissa tai rehukustannuksissa merkitsee satasia koko karjassa					
Muuta vaalean vihreään ruutuun maitotuotto-rehukustannus -erotus. Näet, mitä muutos tarkoittaa koko karjassa.					
Muutos: maitotuotto-rehukustannus, eur/le/pv	0,1	0,2	0,3	0,4	0,8
lehmä, kpl	60	60	60	60	60
Viikossa, euroa/karja	42	84	126	168	336
Kuukaudessa, euroa/karja	180	360	540	720	1 440
vuodessa, euroa/karja	2 190	4 380	6 570	8 760	17 520
Maitotuoksen ja/tai pitoisuuksien nousun vaikutus					
(perushinta: rasva 4,3 % ja valk 3,3 %)					
	Nyt	Tavoite	erotus		
Maitoa meijeriin, l/pv	30,00	33	3		
Maidon rasva-%	4,30	4,2	-0,1		
Maidon valkuais-%	3,40	3,5	0,1		
Maidon hinta snt/litra:	36,7	37,15	0,45		
	Nyt	Tavoite	erotus		
Maitotuotto karjassa					
viikossa, euroa/karja	4 624	5 149	525		
kuukaudessa, euroa/karja	19 818	22 067	2 249		
vuodessa, eur/karja	241 119	268 483	27 364		

Päivälaskelma

Ravintoaineiden saanti

Ryhmä	Lypsävät lehmät			Ummessaolevat lehmät		
	Suunn.	Tot.	Poikk.	Suunn.	Tot.	Poikk.
Yleistä						
ka, g/kg	395	401	6	408	408	0
ME, MJ/kg ka (lehmät k)	10,8	10,8	0,0	9,5	9,5	0,0
ME maidontuotantoon, MJ/ekm kg (k)	5,1	5,5	0,4			
Väkirehun osuus	0,52	0,54	0,02	0,15	0,15	0,00
Syönti-ind. dieetti	131	131	0	55	57	2
Max syönti, kg ka/pv	22,98	22,90	-0,08			
ka-syönti, kg ka/pv	22,98	22,86	-0,12	12,00	13,61	1,61
Valkuainen						
rv, g/kg ka	179	180	1	125	125	0
OIV, g/kg ka	100	101	1	80	80	0
OIV maidontuotantoon, g/valkuais g	1,51	1,59	0,08			
PVT, g/kg ka	33	33	0	8	8	0

Ryhmä	Lypsävät lehmät			Ummessaolevat lehmät		
	Suunn.	Tot.	Poikk.	Suunn.	Tot.	Poikk.
Rasva						
VFA, g/kg ka	12	11	-1	6	6	0
Hiilihydraatit						
Kuitu, g/kg ka	401	398	-3	588	588	0
Sulamaton kuitu, g/kg ka	60	58	-2	47	47	0
Karkearehun kuitu, g/kg ka	270	263	-7	547	547	0
tärk, g/kg ka	180	185	5	31	31	0
ssh, g/kg ka	299	309	10	172	172	0
Kivennäiset ja hivenaineet						
Ca, g/kg ka	6,69	6,79	0,10	4,31	4,31	0,00
P, g/kg ka	4,42	4,49	0,07	3,42	3,42	0,00
Mg, g/kg ka	2,82	2,89	0,07	2,99	2,99	0,00
K, g/kg ka	10,38	10,32	-0,06	16,37	16,36	-0,01
Na, g/kg ka	1,60	1,67	0,07	2,15	2,15	0,00
Se, mg/kg ka	0,22	0,23	0,01	0,40	0,40	0,00
Vitamiinit						
E-vit., mg/kg ka	41	42	1	60	60	0
Hinnat						
Opt. suun. hinta, snt/kg ka	19,53	19,15	-0,38	11,00	11,00	0,00
Dieetin hinta, snt/kg ka	19,52	19,15	-0,37	11,00	11,00	0,00

Päivälaskelma

- Pv-laskelma vs. budjetti vs. kirjanpitoliedot

Maitotuotos ja talous

	Lypsävät lehmät		
	Suunn.	Tot.	Poikk.
Tuotantokauden vaihe, pv poikimisesta		130	
Keskielopaino, kg	600	640	40
EKM, kg/lehmä/pv	36,1	33,2	-2,9
EKM kg / kg ka	1,6	1,5	-0,1
Maito kg / kg teollinen rehu (Näytetään, kun teol. rehua min 2kg/le/pv)	5,3	4,5	-0,8
Kg ka / Maito kg	0,6	0,7	0,1
Vakiotuotos	30,6	26,7	-3,9
Vakiotuotos, Viim. 12 kk	30,6	27,7	-2,9
Meijerimaito, l/lä/pv	34,6	29,6	-5,0
Meijerimaito, l/karja/pv	3 462	3 017	-445
Maidon rasva-%	4,09	4,21	0,12
Maidon valkuais-%	3,29	3,43	0,14
Meijerimaidon osuus, %	94	94	0
Maidon hinta, snt/l	33,68	38,19	4,51
Maidon tuki, snt/l	7,83	7,83	0,00
Rehukustannus, snt/l	13,81	14,80	0,99
Ostorehukustannus, snt/l	8,85	7,76	-1,09
Maitotuotto-rehukustannus, snt/l	27,70	31,22	3,52
Maitotuotto-rehukustannus, €/lä/pv	9,00	9,23	0,23
Maitotuotto-ostorehukustannus, €/lä/pv	11,15	11,32	0,17

Hiehojen poikimäikä

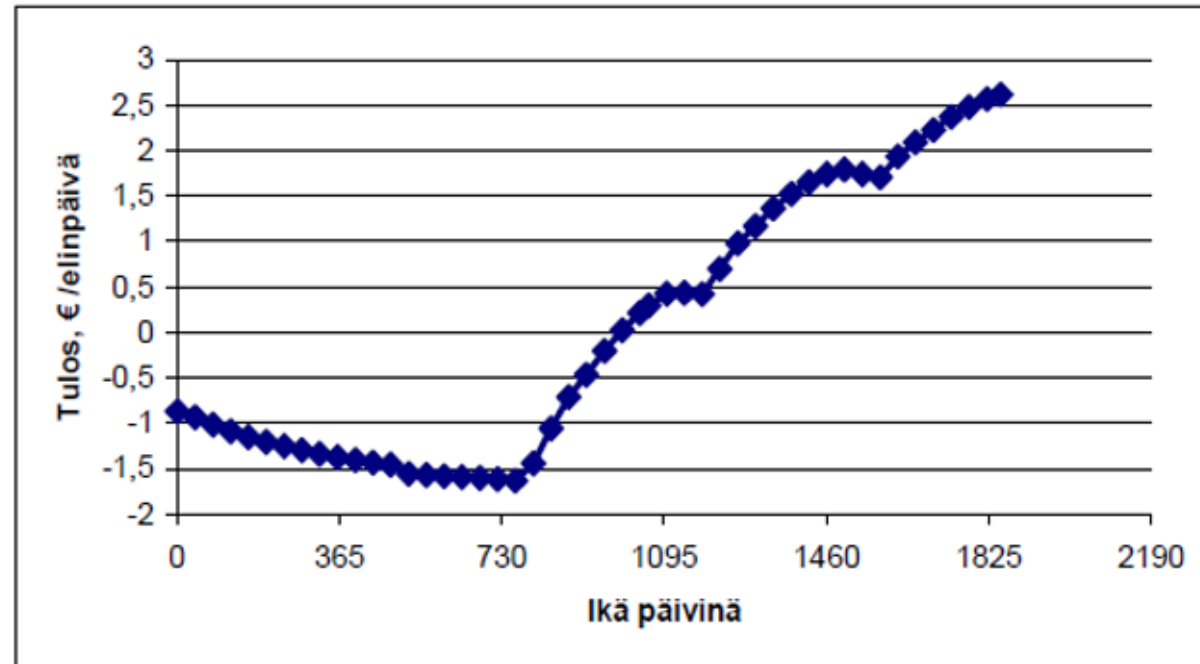
Vaihtoehto 1. <i>Kun hieho poikii nuorempana, se tuottaa maitoa aikaisemmin --> lisää maitotuloja!</i>			
Optimaalinen poikimäikä, kk	24	Ensikoiden keskituotos, kg	7 800
Toteutunut poikimäikä, kk	26	Toteutunut maidon hinta, c/ltr	0,36
Ensikoiden lukumäärä, kpl	15		
Maitotulojen lisäys, jos hiehot poikivat 24 kk:n iässä -->		545	euroa/ensikko
		8 171	euroa/ensikkoryhmä
Vaihtoehto 2. <i>Esim, miten kās tuotot kehittyvät, jos keskituotos on suurempi/pienempi?</i>			
Optimaalinen poikimäikä, kk	24	Ensikoiden keskituotos, kg	8 800
Toteutunut poikimäikä, kk	26	Toteutunut maidon hinta, c/ltr	0,36
Ensikoiden lukumäärä, kpl	15		
Maitotulojen lisäys, jos hiehot poikivat 24 kk:n iässä -->		615	euroa/ensikko
		9 219	euroa/ensikkoryhmä

Tässä on otettu huomioon vain tuotos "säätyneen" kasvatusajan aikana. Tämän lisäksi hyötyä mm. korkeammasta tuotoksesta ja kestävydestä

Poikimaväli ja elinikäistuotos

PRO Agria Oulu		Lehmän poikimavälin merkitys maitotuloihin				
		Poikimavälit, pv	Tilan tuotos eri poikimaväleillä		Voitto/Tappio eri poikimaväleillä, €/lehmä/v	Voitto/Tappio eri poikimaväleillä, €/karja/v
Optimaalinen poikimaväli, pv	395-409	350-364	8010 kg/v		-628	-37691
		365-379	9267 kg/v		-98	-5892
Toteutunut poikimaväli (350-499), pv	419	380-394	9748 kg/v		104	6268
		395-409	9837 kg/v		142	8528
Keskituotos kg/v	9500	410-424	9500 kg/v		0	0
		425-439	9430 kg/v		-29	-1762
Lehmien lukumäärä, kpl	60	440-454	9275 kg/v		-95	-5703
		455-469	8504 kg/v		-420	-25194
Toteutunut maidon hinta, snt/ltr sis.	43	470-484	8410 kg/v		-460	-27575
Pohj.tuen		485-499	7915 kg/v		-668	-40085

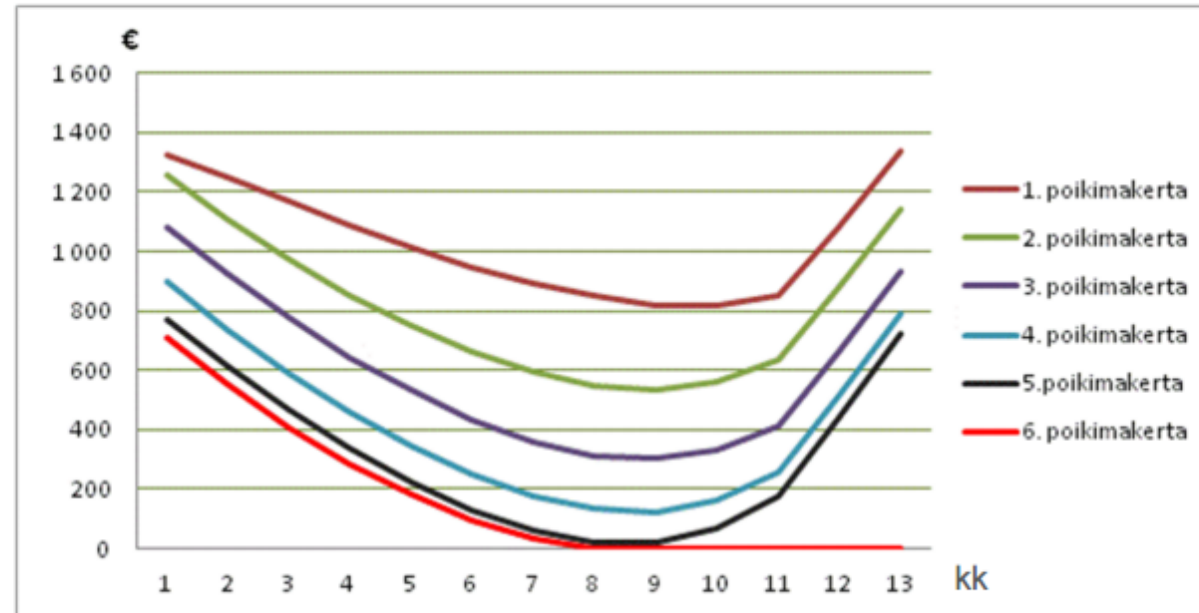
Kalleinta on poistaa nuori eläin

Kuva 1. Taloudellinen tulos elinpäivää kohti.

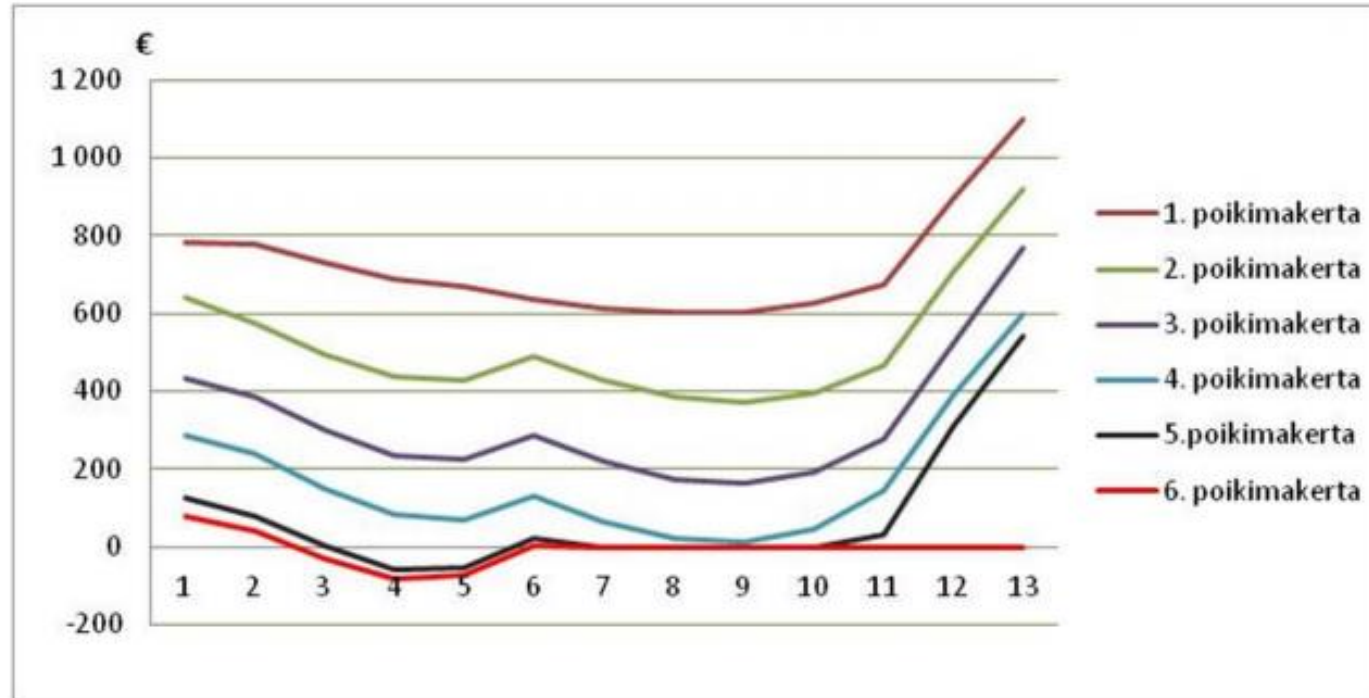
Lähde: MTT:n selvityksiä 112.

Lypsylehmän kestävyuden arvo (1)

Terveen Holstein-lehmän enneaikaisesta poistosta aiheutuva tappio poikimakerroittain ja laktaatiokuukausittain (Heikkilä, Nousiainen, Pyörälä (JDS 95:139–150) mallin pohjalta johdettuna)

Lypsylehmän kestävyuden arvo (2)

Kliinistä utaretulehdusta sairastavan Ayrshire-lehmän ennenaikaisesta poistosta aiheutuva tappio poikimakerroittain ja laktaatiokuukausittain (Heikkilä, Nousiainen, Pyörälä (JDS 95:139–150) mallin pohjalta johdettuna)

Tyhjäkauden taloudellisen tarkastelun lähtökohdat

- Optimaalinen tyhjäkauden pituus määritetään maksimoimalla olemassa olevasta eläinpaikasta saatava tuotto
 - Haetaan vastaus kysymykseen, millaisia lehmiä eläinpaikalla kannattaa pitkällä aikavälillä pitää, jotta kiinteille kustannuksille saatava kate olisi mahdollisimman korkea
 - Tässä tapauksessa määritetään, kuinka usein poikivia lehmiä eläinpaikalla kannatta yksi toisensa jälkeen pitää
- Ratkaisu etsitään dynaamisen ohjelmoinnin avulla
- Toistaiseksi itse siemennysajankohtaa ei ole optimoitu; tarkastelu perustuu siihen, millaisen tuoton eri pituisin välein poikivat ja optimaalisena ajankohtana karjasta poistettavat lehmät eläinpaikasta antavat

Mallin lähtöoletuksia

- Tarkastellut poikimavälit 12,13,14 ja 15 kk
- Aikamuuttuja: 1 kk (yhdellä lehmällä tuotoskuukausia enintään 78)
- Tuotoissa mukana maito-, vasikka- ja teurastuotto
 - Vasikkakuolleisuus 8 %
- Kustannuksissa mukana rehu- ja siemennyskustannus
 - Rehunkulutus ruokintanormien mukaan
 - Perusvaihtoehdossa 1 siemennys/tiineys, uusintasiemennysvaihtoehdoissa enimmillään 4 siemennystä/tiineys
- Hinnat kesäkuun 2016 hintoja
- Tuet C2-alueen tukia
- Ummessaolokauden pituus 55 päivää
- Maitotuotokset määritetty koelypsymallin avulla siten, että lypsykäyrä vastaa poikimavälin pituutta

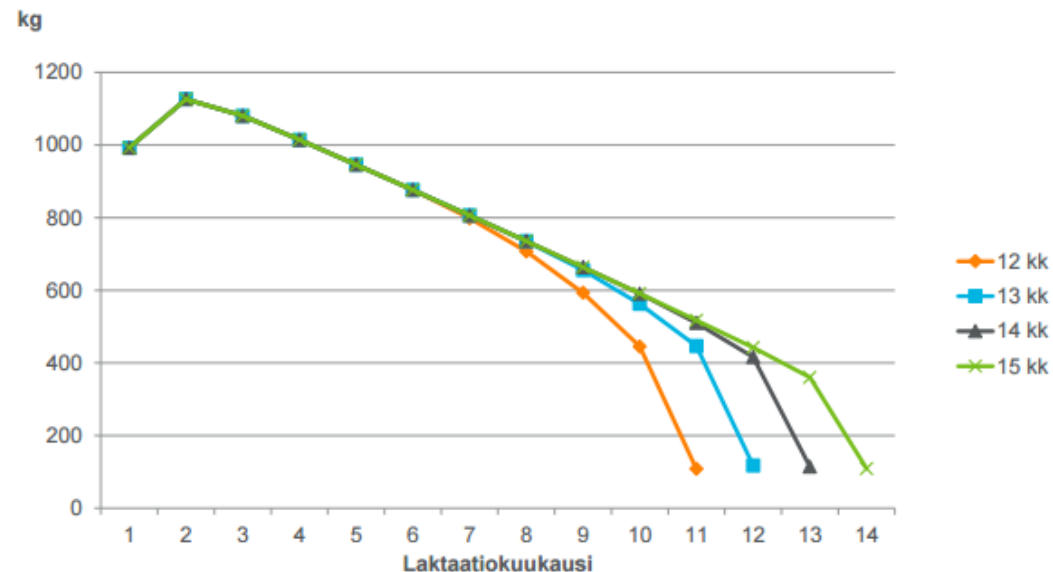
Alustavia tuloksia

Maidontuotannon suhteellinen kannattavuus

Poikimavälin pituus	1 siemennys/tiineys	1-4 siemennystä/tiineys
12 kk	100,0	100,0
13 kk	98,2	96,7
14 kk	96,2	93,4
15 kk	92,5	87,7

Lehmäpaikan nettonykyarvon suhteellinen vaihtelu lehmän poikimavälin ja tiineyttä kohti tarvittavien siemennysten määrän mukaan

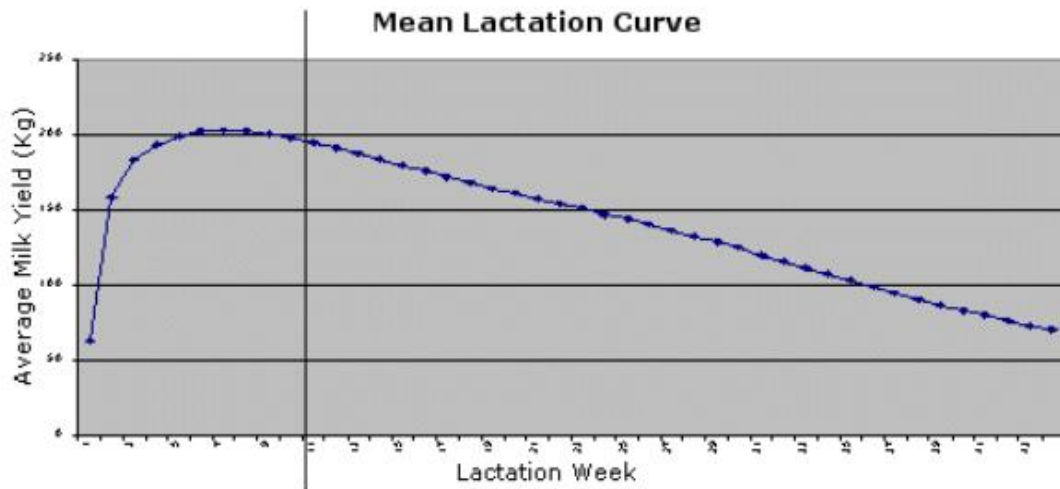
Kolmannen lypsykauden maitotuotos kuukausittain eri pituisilla poikimaväleillä

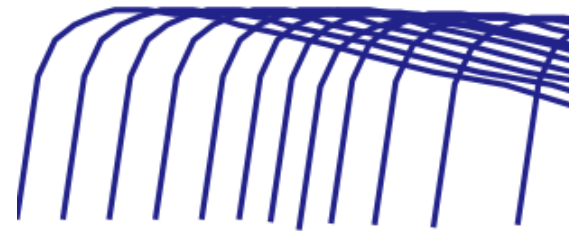
Alustavia johtopäätöksiä

- Tarkastelluista vaihtoehtoista lyhin tyhjäkauden pituus oli taloudellisesti kannattavin (365-280 päivää = 85 päivää)
- Tulos oli voimassa siinäkin tapauksessa, että
 - pitempi poikimaväli oli tietoinen valinta (pitempi lepokausi)
 - pitempi poikimaväli ei merkinnyt pitempää ummessaoloaika
- Taloudellisen tulokset erot eri pituisilla poikimaväleillä olivat suhteellisen pieniä, joten poikimaväli ei ole kaikkein oleellisimpia tekijöitä lypsykarjatilan taloudessa
- Alle neljä kertaa poikineen lehmän pitäminen karjassa oli ennenaikaista poistamista edullisempi vaihtoehto, vaikka lehmän tiinehtyminen olisi vaatinut neljä siemennystä ja poikimaväli olisi venynyt 15 kuukauteen

DIM = Tuotantokauden vaihe

Koko karjan DIM =
Tuotantokauden vaihe
karjassa

Keskiarvo eri lehmien
tuotantokauden
vaiheesta

PRO
Agria

Tavoite: Enemmän
alkulypsykauden lehmiä

- **Enemmän maitoa** lehmää kohti
- Rehun hyväksikäyttö tehokkaampaa
→ **Alhaisemmat rehukustannukset**
- Mittarina ulkomailla yleisesti ”Days in milk” eli DIM eli ”**päiviä maidossa**”

PRO
Agria

PRO Agria Päiviä Maidossa - tavoite

- 170 = Erinomainen (hollantilainen suositus)
- **Tavoite alle 180**
- Yli 200 → rehuhyötysuhde laskee kiihtyvästi

Kun DIM nousee 10 pv tasosta 170, maitotuotos alenee 0,5 kiloa/lehmä/pv.

Mikä olisi suomalainen tavoite?
Ovatko laskentäsäännöt samat?

Laskelma Suomeen sopeutettuna

Keskimääräisen tuotantokauden vaiheen pidentymisen vaikutus tulonmenetykseen yhden vuoden aikana. Esimerkissä 50 lehmän karja. (Maitotuotto -rehukustannus -arvojen lähde ProAgrian Päivälaskelmat).

Päiviä maidossa -tunnusluku	Maitotuotto – rehukustannus 25 snt/maitokilo		Maitotuotto – rehukustannus 35 snt/maitokilo	
	Menetys lehmää kohti vuodessa, euroa	Koko karja (50 lehmää), euroa	Menetys lehmää kohti vuodessa, euroa	Koko karja (50 lehmää), euroa
170	0	0	0	0
180	46	2 300	64	3 200
190	91	4 500	130	6 400
200	137	6 900	192	9 600

Lähde: mukaellen Achten ja Hulsens 2015.

Pv poikimisesta –luku TuSe-raporteilta

- Kausiraportti
- Koelypsyraportti
- Päivälaskelma ja
Päivälaskelmien vertailuraportti
- Tuottoennuste

Laskentajakso	22.02.2016	24.04.2016	03.06.2016	27.06.2016	17.07.2016	22.08.2016
Tuotantokauden vaihe, pv poikimisesta	148	168	178	179	171	164

Ota hyöty irti Tuotosseurannasta!

DIM on yksi muiden joukossa

Jos alle 1,4 →
maitotuloja saa
saamatta.
Jos yli 1,6 → lehmät
eivät saa rehuista
riittävästi, vaan lypsävät
lihoistaan.

Lähde: Achten ja Hulsen 2015. Economics&Milking. Roodbont.

Ostoeläimiin liittyvä tautiriski (1)

- Esimerkkinä tarttuva sorkkasairaus (sorkkavälin ihotulehdus, kantasyöpymä, sorkka-alueen ihotulehdus, sorkkavälin ajotulehdus)
- Taudin välittömät kustannukset (hoitotoimenpiteet, hukkamaito, lisätyö) ovat karkeasti 300–350 € lehmää kohti sorkkasairaudesta, karjakoosta, maidon hinnasta sekä eläinlääkärin ja sorkkahoitajan matkakustannuksista yms. riippuen
- Lisäksi taloudellisia menetyksiä ontumisen aiheuttamasta pitkäaikaisesta tuotosmenetyksestä, hedelmällisyyden heikkenemisestä ja lehmien ennenaikaisesta poistosta
- Alentuneen tuotoksen arvo nousee helposti noin 200 euroon, sillä ontuminen heikentää tuotosta (1,5-2,8 kg/pv) jo 2 kk ennen havaittua ontumista ja jatkuu pitkään (4 kk) vielä hoidon jälkeenkin

Lähde: Heikkilä, A-M., Niskanen, O., Ovaska, S., Lappalainen, A. & Tauriainen, J. 2014. Maidontuotannon muutoksessa haasteita ja mahdollisuuksia. MTT Raportti 159, 33 s.

Etätehtävä:

ProAgria Keskusten ja ProAgria Keskusten Liiton johtamisjärjestelmälle on myönnetty ryhmäsertifikaatti